

[Hem](#) > ... > [Familjefrågor Och Arv](#) > [Underhåll Till Familjemedlemmar](#) > [Austria](#)

Underhåll till familjemedlemmar

 Österrike

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Vad omfattar begreppen "underhåll" och "underhållsskyldighet" i praktiken? Vem måste betala underhåll till vem?

Underhållet ska täcka alla rimliga behov, det vill säga sådana som är nödvändiga och normala, varvid de aktuella levnadsförhållandena ska beaktas. Underhållet omfattar särskilt livsmedel, kläder, bostad (inbegripet värme och ström), hälsovård och hygienartiklar, betalning av tilläggsbelopp för socialförsäkring, fritid och rekreation, kulturaktiviteter, idrottsutövning, kommunikation och massmedia (telefon, radio, tv, internet) samt utbildning. Underhållet omfattar inte bidrag till sparande eller privat pensionsförsäkring.

Underhållsskyldighet innebär en skyldighet att betala rimligt underhåll. Rätten till underhåll beror dels på den underhållsberättigades konkreta behov och dels på den underhållsskyldiges betalningsförmåga.

Följande personer är underhållsskyldiga:

- Föräldrar gentemot sina barn och barnbarn.
- Barn gentemot sina föräldrar och far- och morföräldrar.
- Makar och registrerade partner sinsemellan.

2 Upp till vilken ålder kan ett barn få underhållsbidrag? Skiljer sig underhållsreglerna åt i fråga om barn och vuxna?

Det finns inte någon fastställd åldersgräns. Barn har rätt till underhåll till dess att de kan försörja sig själva.

Rätten till underhåll för minderåriga och vuxna skiljer sig framför allt åt vad gäller rättslig verkställighet.

3 Ska jag vända mig till en behörig myndighet eller domstol för att få underhåll? Hur går det till i stora drag?

Talan om underhåll ska väckas vid domstol.

Vid civilrättslig tvist mellan makar eller registrerade partner ska talan väckas vid allmän domstol. Domstolen, och i praktiken en domare, avgör målet genom att meddela dom efter bevisupptagning. Dessutom kan parterna i samband med ett mål om underhåll eller äktenskapsskillnad, respektive upplösning av ett partnerskap, även ansöka om interimistiskt underhåll. I sådana fall prövar domstolen ansökan i ett intygsförfarande.

Underhållsskyldighet gentemot barn, även myndiga barn, kan göras gällande i ett rättsvårdsärende. Förmyndardomstolen (*Pflegschaftsgericht*), i praktiken en domstolstjänsteman (*Rechtspfleger*, en högre tjänsteman i det österrikiska domstolsväsendet med befogenhet att meddela avgöranden), fattar beslut efter ett bevisupptagningsförfarande. Ett barn kan dessutom begära underhåll interimistiskt genom ansökan om ett föreläggande i samband med ett mål om underhållsskyldighet. I sådana fall prövar domstolen ansökan i ett intygsförfarande. Minderåriga barn kan även begära interimistiskt underhåll oberoende av ett mål om

underhållsskyldighet.

4 Kan en ansökan göras för en släktings, en närståendes eller ett underårigt barns räkning?

Ansökan om fastställande eller verkställighet av underhåll för minderåriga barn kan göras av den juridiska företrädaren, det vill säga den person som har vårdnaden. Med vårdnadshavarens godkännande kan även barn- och ungdomsmyndigheten (*Kinder- und Jugendhilfeträger*) företräda barnet.

I övriga fall måste biträdet ha en fullmakt eller vara en juridisk företrädare (*Erwachsenenvertreter*).

5 Om jag tänker ta ärendet till domstol, hur vet jag vilken domstol som är behörig?

Domstolars behörighet i mål om underhållsskyldighet är fastställd i lag.

Enligt § 114 i lagen om domstolars behörighet (*Jurisdiktionsnorm, JN*) är förmyndardomstolen (*Pflegschaftsgericht*) även behörig att fatta beslut vid lagstadgad underhållsfordran för minderåriga barn. För lagstadgat underhållsbidrag till övriga personer som är besläktade i rakt uppstigande eller nedstigande led är den allmänna domstol vars domkrets den underhållsberättigade tillhör behörig.

Den berörda personens hemvist eller stadigvarande vistelseort är avgörande då det fastställs vilken domstol som är behörig.

Vad gäller underhåll för makar eller registrerade partner är enligt § 76a i lagen om domstolars behörighet den domstol behörig vid vilken ett mål om äktenskapsskillnad respektive upplösning av partnerskap har inletts. Om inget sådant mål pågår, är domstolen vid svarandens hemvist behörig (§§ 65–71 i lagen om domstolars behörighet).

6 Måste jag gå via en mellanhand för att inleda en domstolsprocess (t.ex. en advokat, ett särskilt organ eller en central eller lokal myndighet)? Om inte, hur går man tillväga?

Underhåll för barn: I första instans krävs inte att parterna har något ombud. Om parterna väljer att ha ett ombud i förfarandet och värdet av det yrkade överstiger 5 000 euro, krävs att ombudet är advokat (relativ skyldighet att anlita advokat, § 101.1 i lagen om frivillig rättsvård, *Außerstreitgesetz, AußStrG*). Vid överklagande krävs advokat.

Underhåll för makar eller registrerade partner: I första instans krävs inte att parterna har något ombud. Om parterna väljer att ha ett ombud i förfarandet och värdet av det yrkade överstiger 5 000 euro, krävs att ombudet är advokat (relativ skyldighet att anlita advokat, § 29.1 i civilprocesslagen, *Zivilprozessordnung, ZPO*). Vid överklagande krävs advokat.

7 Måste jag betala avgifter för att inleda en process? Om ja, hur mycket? Om mina ekonomiska tillgångar är otillräckliga, kan jag då få rättshjälp för att täcka rättegångskostnaderna?

Vid mål om underhållsskyldighet fastställs rättegångsavgiften på grundval av värdet av det tillerkända underhållsbidraget. Avgiften beräknas således på grundval av det underhållsbidrag som tilleräknts för tidigare perioder. Vad gäller framtida underhåll är utgångspunkten det sammanlagda årliga underhållet. Om underhållet tilleräknas för en kortare period än ett år ska beräkningsunderlaget vara det totala beloppet (anmärkning 1 till taxa 7 i lagen om domstolsavgifter [*Gerichtsgebührengesetz, GGG*] i mål om underhåll till barn, § 15.5 i lagen om domstolsavgifter i mål om underhåll till makar eller registrerade partner).

Vad gäller avgiftens storlek görs skillnad mellan mål om underhåll till barn i rättsvårdsärenden och mål om

underhåll till makar eller registrerade partner. I förfaranden som rör underhåll till barn är en minderårig sökande (under 18 år) befriad från avgifter.

I förfaranden som rör underhåll till barn är en minderårig sökande (under 18 år) befriad från avgifter.

För myndiga sökande utgör den fasta avgiften vid beslut om underhåll samt förlikningar 0,5 % av det tillerkända underhållsbidraget (taxa 7 i lagen om domstolsavgifter). Avgiften ska betalas av den underhållsskyldige (dvs. den person som är skyldig underhållsbidrag). I sådana fall där ett underhållsbidrag som redan tillerkänts genom en lagakraftvunnen dom eller en förlikning höjs på grund av en ny ansökan, utgör beräkningsunderlaget skillnaden mellan det tillerkända beloppet och det belopp som betalats innan.

Exempel: Ett framtida underhåll på 250 euro per månad beviljas.

Det tas ut en fast avgift på 15 euro (250 euro * 12 * 0,05).

Om en myndig underhållsskyldig person ansöker om nedsättning av underhållsbidraget utgör den fasta avgiften 15 euro. Den bortfaller helt om sökandens ansökan om bidragsnedsättning blir godkänd (anm. 3 till taxa 7 i lagen om domstolsavgifter). I mål om underhåll till makar eller registrerade partner ska taxa 1 i lagen om domstolsavgifter tillämpas.

I mål om underhåll till makar eller registrerade partner ska taxa 1 i lagen om domstolsavgifter tillämpas. Den fasta avgiften ska endast erläggas när talan väcks. Avgiften beräknas enligt den skala som anges i beräkningsunderlaget. Som illustration återges avgiften enligt taxa 1 i lagen om domstolsavgifter (av den 4 maj 2023) i utdrag:

Tvisteföremålets värde - avgiftens storlek

Upp till 150 euro - 25 euro

Över 150 euro upp till 300 euro - 48 euro

Över 300 euro upp till 700 euro - 68 euro

Över 700 euro upp till 2 000 euro - 114 euro

Över 2 000 euro upp till 3 500 euro - 182 euro

Över 3 500 euro upp till 7 000 euro - 335 euro

Över 7 000 euro upp till 35 000 euro - 792 euro

Över 35 000 euro upp till 70 000 euro - 1 556 euro

Efter ansökan ska rättshjälp beviljas i tvistemål enligt §§ 63–73 i civilprocesslagen om en part inte kan betala kostnaderna för förfarandet utan att det riskerar att påverka partens uppehälle. Enligt § 7.1 i lagen om rättsvård ska dessa bestämmelser följaktligen tillämpas vid frivilliga rättsvårdsärenden (exempelvis i mål om underhåll till barn).

Uppehället är ett abstrakt värde som ligger mellan den statistiskt genomsnittliga inkomsten för en anställd arbetstagare och existensminimumet. Partens uppehälle anses påverkat om parten och dess underhållsberättigade familjemedlemmar inte ens har möjligheter till en anspråkslös tillvaro, varvid det ska beaktas om personen ifråga har realiserbara tillgångar eller möjligheter att spara ihop penningbelopp under ett utdraget förfarande. Rättshjälp kan även beviljas till viss del.

Rättshjälp ska endast beviljas om processen inte förefaller uppenbart grundlös eller helt saknar utsikter till framgång för kändens eller svarandens del. Partens nationalitet saknar betydelse.

Rättshjälp omfattar i synnerhet tillfällig befrielse från betalning av domstolsavgifter, ersättning till vittnen, sakkunniga och tolkar, men även partens resekostnader om det krävs att denne närvarar personligen. Om det enligt lag krävs advokat (dvs. vid överklagande) eller om det mot bakgrund av omständigheterna i det enskilda fallet förefaller föreligga ett behov ska en österrikisk advokat tillfälligt ställas till förfogande utan kostnad.

Advokatens verksamhet omfattar även juridisk rådgivning före processen i syfte att åstadkomma en förlikning.

I § 71 i civilprocesslagen föreskrivs det att den part som erhållit rättshjälp helt eller delvis ska betala de avgifter från vilka parten tillfälligt befriats och vilka ännu inte betalats, samt att den berörda parten ska betala vedertagen taxa för den advokat som ställts till förfogande, om och när vederbörande kan göra det utan att det påverkar partens uppehälle. Skyldigheten att betala tillbaka rättshjälp upphör när det har gått tre år sedan förfarandet avslutades. För att kontrollera huruvida villkoren för återbetalning är uppfyllda kan domstolen fastställa en rimlig frist inom vilken parten ska inkomma med en ny inkomstdeklaration samt styrka denna genom rimliga intyg.

8 Vilken typ av underhåll kan domstolen bevilja? Om underhållsbidrag beviljas, hur fastställs det? Kan domstolens beslut ändras för att ta hänsyn till ändrade levnadskostnader eller familjeförhållanden? Hur görs det i så fall (t.ex. genom automatisk indexering)?

Domstolen ska fastställa underhållet som en kontant ersättning. Boendeföräldern sköter hushållet och bidrar därigenom till försörjningen. Den andra föräldern är skyldig att erlägga betalningar.

Underhållsbeloppet till barnet beror på föräldrarnas betalningsförmåga och barnets behov och fastställs i varje enskilt fall. Enligt den procentuella metod som utvecklats i rättspraxis ska den underhållsskyldige av sin (netto-)inkomst varje månad betala följande procentsatser:

- 16 % för barn under 6 år.
- 18 % för barn mellan 6 år och 10 år.
- 20 % för barn mellan 10 år och 15 år.
- 22 % för barn över 15 år.

Om den som ska betala underhåll är underhållsskyldig för flera personer beaktas detta genom en minskning av den aktuella procentsatsen. För varje ytterligare underhållsberättigat barn under 10 år dras 1 procentenhet av, för barn över 10 år 2 procentenheter och för en underhållsberättigad make 0-3 procentenheter, beroende makens egen inkomst.

Enligt rättspraxis har underhållsfordringar en övre gräns (den så kallade lyxgränsen, *Luxusgrenze*). Den är ungefär det dubbla eller tredubbla av det genomsnittliga belopp som krävs för att täcka de grundläggande behoven (*Regelbedarf*), vilket också har fastställts i rättspraxis. Den justeras årligen och är fr.o.m. 1 januari 2023 månatligen för barn:

Belopp som krävs för att täcka de grundläggande behoven

enligt Danninger (i ÖA 1972, 17), beräknat av *Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien* (Regionala domstolen för civilrättsliga mål i Wien)

(belopp i euro)

År	från 19 år					
	från 0 år	från 3 år	från 6 år	från 10 år	från 15 år	från 20 år
1 januari 2023–31 december 2023	320	320	410	500	630	720
1 januari 2022–31 december 2022	290	290	370	450	570	650
1 juli 2021–31 december 2021	219	282	362	414	488	611
1 juli 2020–30 juni 2021	213	274	352	402	474	594
1 juli 2019–30 juni 2020	212	272	350	399	471	590
1 juli 2018–30 juni 2019	208	267	344	392	463	580
1 juli 2017–30 juni 2018	204	262	337	385	454	569
1 juli 2016–30 juni 2017	200	257	331	378	446	558
1 juli 2015–30 juni 2016	199	255	329	376	443	555
1 juli 2014–30 juni 2015	197	253	326	372	439	550

1 juli 2013–30 juni 2014	194	249	320	366	431	540
1 juli 2012–30 juni 2013	190	243	313	358	421	528
1 juli 2011–30 juni 2012	186	238	306	351	412	517
1 juli 2010–30 juni 2011	180	230	296	340	399	501
1 juli 2009–30 juni 2010	177	226	291	334	392	492
1 juli 2008–30 juni 2009	176	225	290	333	391	491
1 juli 2007–30 juni 2008	171	217	281	322	378	475
1 juli 2006–30 juni 2007	167	213	275	315	370	465
1 juli 2005–30 juni 2006	164	209	270	309	363	457
1 juli 2004–30 juni 2005	160	204	264	302	355	447
1 juli 2003–30 juni 2004	157	200	258	296	348	438

Beloppen från 1972 till 2002 anges i denna tabell: [Regelbedarf 1972-2002](#)

Under pågående äktenskap eller registrerat partnerskap fastställs underhåll till makar eller registrerade partner även i varje enskilt fall mot bakgrund av den underhållsskyldiges betalningsförmåga och den underhållsberättigades behov. Enligt de procentsatser som har utvecklats som vägledning i rättspraxis uppgår rätten till underhåll för den part som tjänar minst till 40 % av familjens sammanlagda inkomster (båda makarnas nettoinkomster) med avdrag för de egna inkomsterna. Om en av parterna endast sköter hushållet utan egen inkomst, har denne rätt till en tredjedel (33 %) av den andra partens nettoinkomster. Ytterligare försörjningsskyldigheter ska beaktas (genom avdrag från procentsatserna).

9 Hur och till vem betalas underhållet ut?

Underhållsbidrag ska betalas i förskott varje månad, jfr § 1418 i den allmänna civillagen (*Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch, ABGB*), § 70 i äktenskapslagen (*Ehegesetz*), § 22.1 i lagen om registrerat partnerskap (*Eingetragene Partnerschaft-Gesetz, EPG*). Betalningen ska göras till den underhållsberättigade personen eller dennes företrädare (förälder, juridisk företrädare [*Erwachsenenvertreter*]).

10 Om den underhållsskyldige inte betalar frivilligt, vilka åtgärder kan vidtas för att tvinga honom eller henne att betala?

Efter att underhållet fastställts genom tredsdom kan det verkställas enligt de allmänna utmättningsreglerna (exekutionsförfarande).

11 Vilka eventuella begränsningar i fråga om verkställighet finns, särskilt regler till skydd för den underhållsskyldige och preskriptionsfrister?

Gäldenären har alltid rätt att behålla existensminimum (förbehållsbelopp). Existensminimumet fastställs på grundval av flera faktorer och anpassas årligen. Enligt § 291b i lagen om verkställighet (*Exekutionsordnung, EO*) har gäldenären vid en utmätning på grund av en i lag föreskriven underhållsskyldighet endast rätt att behålla 75 % av existensminimum. De löpande lagstadgade underhållskraven ska betalas direkt och proportionerligt från det belopp som utgör skillnaden mellan detta nedsatta existensminimum och det normala existensminimumet, oberoende av deras prioritet och i enlighet med de löpande månatliga underhållsbidragen. I detta avseende prioriteras underhållsberättigade framför andra borgenärer.

Ersättningskrav som grundar sig på ett slutgiltigt domstolsbeslut (och som förfallit till betalning) preskriberas efter 30 år och kan således verkställas inom denna frist.

Det föreligger inte några särskilda preklusionsfrister vid verkställighet av underhållsbidrag.

12 Finns det något organ eller någon myndighet som kan hjälpa mig att driva in underhållet?

Vid fastställande eller verkställighet av underhållsbidrag för minderåriga barn företräder barn- och ungdomsmyndigheten barnet om den juridiska företrädaren har gett sitt skriftliga samtycke.

13 Kan organet eller myndigheten träda i den underhållsskyldiges ställe för att betala hela eller en del av underhållet?

Syftet med bidragsförskott är att säkerställa underhållet för minderåriga barn om en förälder inte alls (eller inte regelbundet) uppfyller sin betalningsskyldighet. Bidragsförskott beviljas av staten efter ansökan. Den förälder som har behörighet att företräda barnet ska inlämna ansökan till en domstol i barnets namn.

Minderåriga barn har rätt att ansöka om bidragsförskott om de

- har sin stadigvarande vistelseort i Österrike,
- är medborgare i Österrike eller i en annan EU-/EES-medlemsstat eller är statslösa och
- inte bor tillsammans med den underhållsskyldige.

Bidragsförskottet beviljas i högst fem år från och med den månad då ansökan gjordes och betalas ut i förskott till den berättigade personen av överregiondomstolen den första dagen varje månad.

14 Vad händer om jag bor i en medlemsstat och den underhållsskyldige bor i ett annat EU-land?

Om den underhållsskyldige bor utomlands och inte har några tillgångar som kan utmätas i Österrike, krävs det en exekution i utlandet. Ansökan ska göras till centralmyndigheten (*Zentrale Behörde*) (§ 8 i 2014 års lag om utlandsunderhållsbidrag, *Auslandsunterhaltsgesetz* 2014).

14.1 Kan man få hjälp av en myndighet eller organisation i medlemsstaten?

Inte bara barn- och ungdomsmyndigheterna (regionalförvaltningen respektive kommunalförvaltningen) utan även distriktsdomstolarna stöder underhållsberättigade när de ska göra gällande eller söka verkställighet av sina krav. Centralmyndigheten vidarebefordrar ansökningarna till utlandet.

14.2 Hur kontaktar man den myndigheten eller organisationen?

Under myndigheternas och domstolarnas besökstider. Centralmyndigheten lämnar information via telefon eller e-post.

15 Vad händer om jag bor utomlands och underhållsmottagaren bor i medlemsstaten?

Så snart ansökan har inkommit till den behöriga domstolen behandlas du i princip på samma sätt som en underhållsberättigad som är bosatt i Österrike.

Centralmyndigheten vidarebefordrar ansökningar till domstolen. Domstolen beviljar i förekommande fall rättshjälp och ger det behöriga advokatsamfundet i uppdrag att utse en advokat som rättshjälpsombud. Rättshjälpsombudet för den utländska underhållsmottagaren ska vara förtrogen med det österrikiska rättssystemet. Det ankommer på detta ombud att inkomma med ytterligare ansökningar, överföra utbetalat underhållsbidrag och informera om förfarandet (§ 9 i 2014 års lag om utlandsunderhållsbidrag, *Auslandsunterhaltsgesetz*).

15.1 Kan man vända sig direkt till en sådan myndighet eller organisation i medlemsstaten?

Eftersom det i princip är frågan om ett samarbete mellan två centralmyndigheter ankommer det i första hand på myndigheterna i bosättningsmedlemsstaten att tillhandahålla stöd.

15.2 Hur kontaktar man den myndigheten eller organisationen och vilken form av hjälp kan bli aktuell?

Frågan saknar betydelse.

16 Är medlemsstaten bunden av Haagprotokollet från 2007?

Ja.

17 Om medlemsstaten inte är bundet av Haagprotokollet från 2007, vilken lag är då tillämplig på underhållskrav enligt internationella regler på privaträttens område? Vilka motsvarande internationella privaträttsliga regler gäller?

Frågan saknar betydelse.

18 Vilka regler gäller i fråga om möjlighet till rättslig prövning i gränsöverskridande tvister inom EU (enligt kapitel V i underhållsförordningen)?

Fram till den 1 augusti 2014 var endast bestämmelserna i detta kapitel direkt tillämpliga. Efter ovannämnda datum regleras detta i praktiken även i § 10 ff. i lagen om utlandsunderhållsbidrag från 2014, Österrikes officiella kungörelseorgan (BGBl.) I 34/2014.

19 Vilka åtgärder har medlemsstaten vidtagit, för att se till att de uppgifter som beskrivs i artikel 51 i underhållsförordningen kan utföras?

Genom 2014 års lag om utlandsunderhållsbidrag har förfarandet förenklats så att avdelning I 10 vid det federala justitieministeriet kan behandla det ökande antalet ärenden med oförändrad personalstyrka.

Den här webbsidan hör till portalen [Ditt Europa](#).

Du får gärna [lämna synpunkter](#) på innehållet

Senaste uppdatering: 25/01/2024

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.